

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра всесвітньої історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Енциклопедичні традиції у ХХ ст.

Освітня програма 032 Історія та археологія

Спеціальність 032 Історія та археологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні
кафедри всесвітньої історії
Протокол № 1 від “31” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Енциклопедичні традиції у ХХ ст.
Викладач (-і)	Борчук Степан Миколайович
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	Step.borch@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	2. Цикл вибіркового навчального дисциплін.
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	середа, 16.00 год. – 18.00 год.

2. Анотація до курсу

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Енциклопедичні традиції у ХХ ст.» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії

(напряму підготовки, спеціальності) 032 «Історія та археологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теорія та порівняльна історія енциклопедистики.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення дисципліни спирається на знання з всесвітньої історії та історії України, етнології, археології, натомість матеріал цього курсу є базовим для подальшого вивчення конкретно-історичних вибіркового дисциплін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Етапи створення світових енциклопедичних видань упродовж ХХ ст.

2. Розвиток енциклопедичних традицій в Україні впродовж ХХ ст.

Дисципліну «Енциклопедичні традиції у ХХ ст.» викладається на другому курсі впродовж першого семестру обсягом 90 год, з них лекцій – 22 год., семінарських занять – 18 год, самостійна робота – 40 год.; форма підсумкового контролю – залік.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання навчальної дисципліни – спираючись на матеріал з історії, синтезувати знання докторантів про створення енциклопедичних видань упродовж ХХ ст.

Основними завданнями вивчення дисципліни є сформулювати наукове уявлення про розвиток енциклопедичних традицій упродовж ХХ ст., у всьому його науковому різноманітті, із врахуванням спільних рис і особливостей у певний період розвитку людства, а також застосування елементів вивчення енциклопедичних видань в конкретно-історичних дослідженнях.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати

- місця локалізації вітчизняних архівів і бібліотек, в яких зберігаються документи з вітчизняної історії українського або іноземного походження;
- стан вивчення української енциклопедистики за кордоном (головно, в історіографія країн-сусідів України);
- найсучасніші методики роботи з бібліотечним фондом;
- місце і значення сучасної української енциклопедистики в системі розвитку історіографії початку XXI ст.

вміти

- працювати із паперовими і електронними системами пошуку документів за кордоном, швидко локалізувати та отримувати необхідний історичний документ;
- працювати з джерелом до вітчизняної історії, грамотно критикувати та археографічно опрацьовувати в рамках самостійної підготовки до написання есе, інших наукових творчих робіт (статей, повідомлень, рецензій тощо);
- на практиці використовувати набуті знання для поступового збільшення вітчизняної бази даних про енциклопедичні видання;
- володіти понятійно-категоріальним апаратом

4. Результати навчання (компетентності)

Здатність аналізувати історичні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних подіях. *(ПРН 1)*

Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного розвитку. *(ПРН 3)*

Здатність займати активну життєву позицію у відстоюванні своєї точки зору та історичної правди з проблем історії й археології. *(ПРН 8)*

Уміння використовувати на практиці програмно-технічні засоби інформатики та сучасні інформаційні системи і технології. *(ПРН 11)*

Уміння використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності. *(ПРН 12)*

Уміння працювати з джерелами та документами. *(ПРН 16)*

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	22
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	40

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний /
---------	---------------	------	---------------

		(рік навчання)	вибірковий		
1-й семестр	032 Історія та археологія	II курс, 3-й семестр	Вибірковий		
Тематика курсу					
I курс, 2-й семестр					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Етимологія поняття, методологія створення енциклопедичних видань. 1. Поняття енциклопедії, його формування та еволюція. Етапи створення енциклопедії в світовій історії. Поняття енциклопедист.	лекція, 2 год.	1. Абраменко Л. М. Репресовані прокурори в Україні: документи, нариси, матеріали / Л. М. Абраменко, А. І. Амонс. – К.: Істина, 2006. – 376 с. 2. Абсолютизм // Радянська енциклопедія історії України / АН УРСР. Наукова рада Головної редакції УРЕ; редкол.: А. Д. Скаба (відп. ред.) та ін. – К.: Головна редакція УРЕ, 1969. – Т. 1: Абазин – державець. – С. 11–12. 3. Амбарцумян Н. О. Универсальные энциклопедии: проблемы и достижения / Н. О. Амбарцумян. – М.: Книга, 1996. – 244 с. 4. Андрусяк Т. Г. Бачинський Юліан Олександрович / Т. Г. Андрусяк, Ю. І. Римаренко // Юридична енциклопедія: В 6 т. / НАН України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1998. – Т. 1: А–Г. – С. 203. 5. Антипартійна група Маленкова, Кагановича, Молотова, Булганіна, Шепілова // Українська Радянська Енциклопедія / Головна редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) та ін. – К.: Головна редакція Української Радянської Енциклопедії АН УРСР, 1959. – Т. 1: А – Богунці. – С. 248–249. 6. Антонович Д. Театр: [Україна] / Дмитро Антонович // Українська Загальна Енциклопедія: Книга знання: В 3 т. / Під головуною ред. І. Раковського. – Львів – Станіславів – Коломия: Рідна школа, [1935]. – Т. 3: С – Я. – Ст. 509–518. 7. Антонович М. [Рец. на кн.:] Радянська Енциклопедія Історії України. АН УРСР, том I (Абазин – Державець). Київ, 1969, 552 с. / Марко Антонович // Український історик. – Нью-Йорк – Мюнхен, 1970. – Ч. 4 (28). – С. 105–107.	–	–	середина вересня 2020 р.

<p>Види енциклопедичних статей.</p> <p>Методологія написання енциклопедичних видань, жанри та наповненість видань енциклопедичного характеру.</p>					
<p>Тема 2. Стародавні енциклопедичні видання (від перших писемних джерел до кінця XIX ст.)</p> <p>Перші енциклопедичні збірки .</p> <p>Розвиток енциклопедистику у Середні віки.</p> <p>Методологія створення, зберігання.</p> <p>Характеристика наповненості джерел.</p> <p>Енциклопедичні видання Нового часу.</p>	<p>лекція, 2 год.</p> <p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Абраменко Л. М. Репресовані прокурори в Україні: документи, нариси, матеріали / Л. М. Абраменко, А. І. Амонс. – К.: Істина, 2006. – 376 с. 2. Абсолютизм // Радянська енциклопедія історії України / АН УРСР. Наукова рада Головної редакції УРЕ; редкол.: А. Д. Скаба (відп. ред.) та ін. – К.: Головна редакція УРЕ, 1969. – Т. 1: Абазин – державець. – С. 11–12. 3. Амбарцумян Н. О. Универсальные энциклопедии: проблемы и достижения / Н. О. Амбарцумян. – М.: Книга, 1996. – 244 с. 4. Андрусяк Т. Г. Бачинський Юліан Олександрович / Т. Г. Андрусяк, Ю. І. Римаренко // Юридична енциклопедія: В 6 т. / НАН України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1998. – Т. 1: А–Г. – С. 203. 5. Антипартійна група Маленкова, Кагановича, Молотова, Булганіна, Шепілова // Українська Радянська Енциклопедія / Головна редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) та ін. – К.: Головна редакція Української Радянської Енциклопедії АН УРСР, 1959. – Т. 1: А – Богунці. – С. 248–249. 6. Антонович Д. Театр: [Україна] / Дмитро Антонович // Українська Загальна Енциклопедія: Книга знання: В 3 т. / Під головуною ред. І. Раковського. – Львів – Станіславів 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>кінець вересня 2020 р.</p>

<p>Циклопедія або універсальний словник наук і мистецтв Е. Чемберса (1728), «Енциклопедія, або Тлумачний словник науки, мистецтва й ремесел» Дідро і д'Аламбера (початок випуску 1751), а також Енциклопедія Британіка, Енциклопедія Брокгауза.</p> <p>Перші енциклопедичні видання у XIX ст. «Великий енциклопедичний словник Мейєра» (1839–1852, 46 томів, згодом ще 6 додаткових), французький Великий універсальний словник XIX століття (Grand dictionnaire universel du XIXe siècle, 17 томів з додатками, видані в 1866–1890 pp.) та англійська «Пенні Циклопедія».</p>		<p>– Коломия: Рідна школа, [1935]. – Т. 3: С – Я. – Ст. 509–518.</p> <p>7. Антонович М. [Рец. на кн.:] Радянська Енциклопедія Історії України. АН УРСР, том I (Абазин – Державець). Київ, 1969, 552 с. / Марко Антонович // Український історик. – Нью-Йорк – Мюнхен, 1970. – Ч. 4 (28). – С. 105–107.</p>			
--	--	--	--	--	--

<p>Тема 3. Світові енциклопедичні видання у XX ст. Французька енциклопедистка. Методологія написання, жанри енциклопедій, періодичність видань, характеристика статей. Британська енциклопедистка. Найвідоміші англійські енциклопедії XX ст. Методологія їх створення, характеристика публікацій, жанровість. Історичні умови створення. Німецька енциклопедична традиція XX ст.</p>	<p>лекція, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Абраменко Л. М. Репресовані прокурори в Україні: документи, нариси, матеріали / Л. М. Абраменко, А. І. Амонс. – К.: Істина, 2006. – 376 с. 2. Абсолютизм // Радянська енциклопедія історії України / АН УРСР. Наукова рада Головної редакції УРЕ; редкол.: А. Д. Скаба (відп. ред.) та ін. – К.: Головна редакція УРЕ, 1969. – Т. 1: Абазин – державець. – С. 11–12. 3. Амбарцумян Н. О. Универсальные энциклопедии: проблемы и достижения / Н. О. Амбарцумян. – М.: Книга, 1996. – 244 с. 4. Андрусяк Т. Г. Бачинський Юліан Олександрович / Т. Г. Андрусяк, Ю. І. Римаренко // Юридична енциклопедія: В 6 т. / НАН України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1998. – Т. 1: А–Г. – С. 203. 5. Антипартійна група Маленкова, Кагановича, Молотова, Булганіна, Шепілова // Українська Радянська Енциклопедія / Головна редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) та ін. – К.: Головна редакція Української Радянської Енциклопедії АН УРСР, 1959. – Т. 1: А – Богунці. – С. 248–249. 6. Антонович Д. Театр: [Україна] / Дмитро Антонович // Українська Загальна Енциклопедія: Книга знання: В 3 т. / Під головною ред. І. Раковського. – Львів – Станіславів – Коломия: Рідна школа, [1935]. – Т. 3: С – Я. – Ст. 509–518. 7. Антонович М. [Рец. на кн.:] Радянська Енциклопедія Історії України. АН УРСР, том I (Абазин – Державець). Київ, 1969, 552 с. / Марко Антонович // Український історик. – Нью-Йорк – Мюнхен, 1970. – Ч. 4 (28). – С. 105–107. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 3 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>5 б. (усім студентам ставиться оцінка за проміжну тематичну тестову контрольну роботу № 1 з організації «домузейної» справи у світі в період античності та середньовіччя).</p>	<p>початок жовтня 2020 р.</p>
<p>Тема 4. Енциклопедична традиція у Сполучених Штатах Америки упродовж XX ст. Американська енциклопедія» (The Encyclopedia Americana), «Амерікана», універсальна</p>	<p>лекція, 2 год.,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Абраменко Л. М. Репресовані прокурори в Україні: документи, нариси, матеріали / Л. М. Абраменко, А. І. Амонс. – К.: Істина, 2006. – 376 с. 2. Абсолютизм // Радянська енциклопедія історії України / АН УРСР. Наукова рада Головної редакції УРЕ; редкол.: А. Д. Скаба (відп. ред.) та ін. – К.: Головна редакція УРЕ, 1969. – Т. 1: Абазин – державець. – С. 11–12. 3. Амбарцумян Н. О. Универсальные энциклопедии: проблемы и достижения / Н. О. Амбарцумян. – М.: Книга, 1996. – 244 с. 4. Андрусяк Т. Г. Бачинський Юліан Олександрович / Т. Г. Андрусяк, Ю. І. Римаренко // Юридична енциклопедія: В 6 т. / НАН України. Інститут держави і права 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 5 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>середина жовтня 2020 р.</p>

<p>енциклопедія, що видається в США (Нью-Йорк). 1-е видання вийшло в 1903—04 в 16 тт. Ретельно переглянуте видання «А. е.» в 1918—20 вийшло в 30 тт. Воно склало основу для подальших переробок, включаючи видання 1961 в 30 тт., що містить св. 60 тис. статей.</p>		<p>ім. В. М. Корецького; редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1998. – Т. 1: А–Г. – С. 203.</p> <p>5. Антипартійна група Маленкова, Кагановича, Молотова, Булганіна, Шепілова // Українська Радянська Енциклопедія / Головна редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) та ін. – К.: Головна редакція Української Радянської Енциклопедії АН УРСР, 1959. – Т. 1: А – Богунці. – С. 248–249.</p> <p>6. Антонович Д. Театр: [Україна] / Дмитро Антонович // Українська Загальна Енциклопедія: Книга знання: В 3 т. / Під головною ред. І. Раковського. – Львів – Станіславів – Коломия: Рідна школа, [1935]. – Т. 3: С – Я. – Ст. 509–518.</p> <p>7. Антонович М. [Рец. на кн.:] Радянська Енциклопедія Історії України. АН УРСР, том I (Абазин – Державець). Київ, 1969, 552 с. / Марко Антонович // Український історик. – Нью-Йорк – Мюнхен, 1970. – Ч. 4 (28). – С. 105–107.</p>			
<p>Тема 5. Російські енциклопедичні видання ХХ ст. Велика російська енциклопедія, ВРЕ. Обсяг видання, авторство, передісторія створення, інтернет-видання. Велика радянська енциклопедія (ВРЕ) — три видання (і щорічники), 1926–1990. Мала радянська енциклопедія (МРЕ) — три видання, 1928–1960. Велика російська енциклопедія (ВРЕ) — 27 томів, 28-ий можна вже замовляти (станом на 22 березня 2015 року[2]), видається з 2004 року. Коротка російська енциклопедія (КРЕ) — 3</p>	<p>лекція, 2 год.,</p> <p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>1. Абраменко Л. М. Репресовані прокурори в Україні: документи, нариси, матеріали / Л. М. Абраменко, А. І. Амонс. – К.: Істина, 2006. – 376 с.</p> <p>2. Абсолютизм // Радянська енциклопедія історії України / АН УРСР. Наукова рада Головної редакції УРЕ; редкол.: А. Д. Скаба (відп. ред.) та ін. – К.: Головна редакція УРЕ, 1969. – Т. 1: Абазин – державець. – С. 11–12.</p> <p>3. Амбарцумян Н. О. Универсальные энциклопедии: проблемы и достижения / Н. О. Амбарцумян. – М.: Книга, 1996. – 244 с.</p> <p>4. Андрусак Т. Г. Бачинський Юліан Олександрович / Т. Г. Андрусак, Ю. І. Римаренко // Юридична енциклопедія: В 6 т. / НАН України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1998. – Т. 1: А–Г. – С. 203.</p> <p>5. Антипартійна група Маленкова, Кагановича, Молотова, Булганіна, Шепілова // Українська Радянська Енциклопедія / Головна редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) та ін. – К.: Головна редакція Української Радянської Енциклопедії АН УРСР, 1959. – Т. 1: А – Богунці. – С. 248–249.</p> <p>6. Антонович Д. Театр: [Україна] / Дмитро Антонович // Українська Загальна Енциклопедія: Книга знання: В 3 т. / Під головною ред. І. Раковського. – Львів – Станіславів – Коломия: Рідна школа, [1935]. – Т. 3: С – Я. – Ст. 509–518.</p> <p>7. Антонович М. [Рец. на кн.:] Радянська Енциклопедія Історії</p>	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 5 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>кінець жовтня 2020 р.</p>

томи, 2003.		України. АН УРСР, том I (Абазин – Державець). Київ, 1969, 552 с. / Марко Антонович // Український історик. – Нью-Йорк – Мюнхен, 1970. – Ч. 4 (28). – С. 105–107.			
<p>Тема 6. Розвиток енциклопедистики у Канаді в ХХ ст. Канадська енциклопедія (англ. The Canadian Encyclopedia). Історія створення видання, методологія написання статей, наповненість видань. Характеристика томів видання.</p>	<p>лекція, 2 год.,</p> <p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>1. Абраменко Л. М. Репресовані прокурори в Україні: документи, нариси, матеріали / Л. М. Абраменко, А. І. Амонс. – К.: Істина, 2006. – 376 с.</p> <p>2. Абсолютизм // Радянська енциклопедія історії України / АН УРСР. Наукова рада Головної редакції УРЕ; редкол.: А. Д. Скаба (відп. ред.) та ін. – К.: Головна редакція УРЕ, 1969. – Т. 1: Абазин – державець. – С. 11–12.</p> <p>3. Амбарцумян Н. О. Универсальные энциклопедии: проблемы и достижения / Н. О. Амбарцумян. – М.: Книга, 1996. – 244 с.</p> <p>4. Андрусак Т. Г. Бачинський Юліан Олександрович / Т. Г. Андрусак, Ю. І. Римаренко // Юридична енциклопедія: В 6 т. / НАН України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1998. – Т. 1: А–Г. – С. 203.</p> <p>5. Антипартійна група Маленкова, Кагановича, Молотова, Булганіна, Шепілова // Українська Радянська Енциклопедія / Головна редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) та ін. – К.: Головна редакція Української Радянської Енциклопедії АН УРСР, 1959. – Т. 1: А – Богунці. – С. 248–249.</p> <p>6. Антонович Д. Театр: [Україна] / Дмитро Антонович // Українська Загальна Енциклопедія: Книга знання: В 3 т. / Під головною ред. І. Раковського. – Львів – Станіславів – Коломия: Рідна школа, [1935]. – Т. 3: С – Я. – Ст. 509–518.</p> <p>7. Антонович М. [Рец. на кн.:] Радянська Енциклопедія Історії України. АН УРСР, том I (Абазин – Державець). Київ, 1969, 552 с. / Марко Антонович // Український історик. – Нью-Йорк – Мюнхен, 1970. – Ч. 4 (28). – С. 105–107.</p>	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 5 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>5 б. (усім студентам ставиться оцінка за проміжну тематичну тестову роботу № 2 з організації музейної справи у світі у ХІХ – на початку ХХ ст.</p>	<p>початок листопада 2020 р.</p>
<p>Тема 7. Вітчизняні енциклопедичні проекти дореволюційної доби Енциклопедичний проект «Український народ в его прошлом и настоящем».</p>	<p>лекція, 2 год.,</p>	<p>1. Абраменко Л. М. Репресовані прокурори в Україні: документи, нариси, матеріали / Л. М. Абраменко, А. І. Амонс. – К.: Істина, 2006. – 376 с.</p> <p>2. Абсолютизм // Радянська енциклопедія історії України / АН УРСР. Наукова рада Головної редакції УРЕ; редкол.: А. Д. Скаба (відп. ред.) та ін. – К.: Головна редакція</p>	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год.;</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (усім</p>	<p>середина листопада 2020 р.</p>

<p>Передісторія створення, методологія написання, характеристика наповненості статей, біографії авторів. Періодичність видання томів, змістова наповненість.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>УРЕ, 1969. – Т. 1: Абазин – державець. – С. 11–12.</p> <p>3. Амбарцумян Н. О. Универсальные энциклопедии: проблемы и достижения / Н. О. Амбарцумян. – М.: Книга, 1996. – 244 с.</p> <p>4. Андрусак Т. Г. Бачинський Юліан Олександрович / Т. Г. Андрусак, Ю. І. Римаренко // Юридична енциклопедія: В 6 т. / НАН України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1998. – Т. 1: А–Г. – С. 203.</p> <p>5. Антипартійна група Маленкова, Кагановича, Молотова, Булганіна, Шепілова // Українська Радянська Енциклопедія / Головна редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) та ін. – К.: Головна редакція Української Радянської Енциклопедії АН УРСР, 1959. – Т. 1: А – Богунці. – С. 248–249.</p> <p>6. Антонович Д. Театр: [Україна] / Дмитро Антонович // Українська Загальна Енциклопедія: Книга знання: В 3 т. / Під головною ред. І. Раковського. – Львів – Станіславів – Коломия: Рідна школа, [1935]. – Т. 3: С – Я. – Ст. 509–518.</p> <p>7. Антонович М. [Рец. на кн.:] Радянська Енциклопедія Історії України. АН УРСР, том I (Абазин – Державець). Київ, 1969, 552 с. / Марко Антонович // Український історик. – Нью-Йорк – Мюнхен, 1970. – Ч. 4 (28). – С. 105–107.</p>	<p>індивідуальна робота № 1 – підготовка і оформлення здобувачем (-кою) науково-освітнього ступеня доктора філософії наукового реферату/творчого есе з вивчення діяльності окремого музейного закладу Прикарпаття (України), 4 год.</p>	<p>здобувачам науково-освітнього ступеня доктора філософії ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи № 1).</p>	
<p>Тема 8. Енциклопедичні проекти УАН – ВУАН «Біографічний словник діячів України». Характеристика видання, передісторія</p>	<p>лекція, 2 год.</p>	<p>1. Абраменко Л. М. Репресовані прокурори в Україні: документи, нариси, матеріали / Л. М. Абраменко, А. І. Амонс. – К.: Істина, 2006. – 376 с.</p> <p>2. Абсолютизм // Радянська енциклопедія історії України / АН УРСР. Наукова рада Головної редакції УРЕ; редкол.: А. Д. Скаба (відп. ред.) та ін. – К.: Головна редакція УРЕ, 1969. – Т. 1: Абазин – державець. – С. 11–12.</p>	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 5 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>кінець листопада 2020 р.</p>

<p>створення, методологія наповнення та рубрики. «Енциклопедичний словник».</p> <p>Характеристика видання, передісторія створення, методологія наповнення та рубрики.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>3. Амбарцумян Н. О. Универсальные энциклопедии: проблемы и достижения / Н. О. Амбарцумян. – М.: Книга, 1996. – 244 с.</p> <p>4. Андрусак Т. Г. Бачинський Юліан Олександрович / Т. Г. Андрусак, Ю. І. Римаренко // Юридична енциклопедія: В 6 т. / НАН України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1998. – Т. 1: А–Г. – С. 203.</p> <p>5. Антипартійна група Маленкова, Кагановича, Молотова, Булганіна, Шепілова // Українська Радянська Енциклопедія / Головна редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) та ін. – К.: Головна редакція Української Радянської Енциклопедії АН УРСР, 1959. – Т. 1: А – Богунці. – С. 248–249.</p> <p>6. Антонович Д. Театр: [Україна] / Дмитро Антонович // Українська Загальна Енциклопедія: Книга знання: В 3 т. / Під головною ред. І. Раковського. – Львів – Станіславів – Коломия: Рідна школа, [1935]. – Т. 3: С – Я. – Ст. 509–518.</p> <p>7. Антонович М. [Рец. на кн.:] Радянська Енциклопедія Історії України. АН УРСР, том І (Абазин – Державець). Київ, 1969, 552 с. / Марко Антонович // Український історик. – Нью-Йорк – Мюнхен, 1970. – Ч. 4 (28). – С. 105–107.</p>			
<p>Тема 9. «УКРАЇНЬКА РАДЯНЬКА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ» 1957–1965 рр.</p> <p>Підготовка до створення «Української Радянської енциклопедії»</p> <p>Підготовка до видання перших томів «Української Радянської Енциклопедії»</p> <p>Завершення проекту «Української Радянської Енциклопедії»</p>	<p>лекція, 4 год.</p>	<p>1. Абраменко Л. М. Репресовані прокурори в Україні: документи, нариси, матеріали / Л. М. Абраменко, А. І. Амонс. – К.: Істина, 2006. – 376 с.</p> <p>2. Абсолютизм // Радянська енциклопедія історії України / АН УРСР. Наукова рада Головної редакції УРЕ; редкол.: А. Д. Скаба (відп. ред.) та ін. – К.: Головна редакція УРЕ, 1969. – Т. 1: Абазин – державець. – С. 11–12.</p> <p>3. Амбарцумян Н. О. Универсальные энциклопедии: проблемы и достижения / Н. О. Амбарцумян. – М.: Книга, 1996. – 244 с.</p> <p>4. Андрусак Т. Г. Бачинський Юліан Олександрович / Т. Г. Андрусак, Ю. І. Римаренко // Юридична енциклопедія: В 6 т. / НАН України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1998. – Т. 1: А–Г. – С. 203.</p> <p>5. Антипартійна група Маленкова, Кагановича, Молотова, Булганіна, Шепілова // Українська Радянська Енциклопедія / Головна редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) та ін. – К.: Головна редакція Української Радянської Енциклопедії АН УРСР, 1959. – Т. 1: А – Богунці. – С. 248–249.</p> <p>6. Антонович Д. Театр: [Україна] / Дмитро</p>	<p>–</p>	<p>–</p>	<p>початок грудня 2020 р.</p>

		<p>Антонович // Українська Загальна Енциклопедія: Книга знання: В 3 т. / Під головною ред. І. Раковського. – Львів – Станіславів – Коломия: Рідна школа, [1935]. – Т. 3: С – Я. – Ст. 509–518.</p> <p>7. Антонович М. [Рец. на кн.:] Радянська Енциклопедія Історії України. АН УРСР, том I (Абазин – Державець). Київ, 1969, 552 с. / Марко Антонович // Український історик. – Нью-Йорк – Мюнхен, 1970. – Ч. 4 (28). – С. 105–107.</p>			
<p>Тема 10. Українські енциклопедичні проекти 1960- 1980-х рр. Кразнавча енциклопедія України – 26-томна «Історія міст і сіл Української РСР» Характеристика видання, передісторія створення, методологія наповнення та рубрики. «Радянська енциклопедія історії України» – перша історична енциклопедія УРСР. Характеристика видання, передісторія створення, методологія наповнення та рубрики.</p>	лекція, 2 год.	<p>1. Абраменко Л. М. Репресовані прокурори в Україні: документи, нариси, матеріали / Л. М. Абраменко, А. І. Амонс. – К.: Істина, 2006. – 376 с.</p> <p>2. Абсолютизм // Радянська енциклопедія історії України / АН УРСР. Наукова рада Головної редакції УРЕ; редкол.: А. Д. Скаба (відп. ред.) та ін. – К.: Головна редакція УРЕ, 1969. – Т. 1: Абазин – державець. – С. 11–12.</p> <p>3. Амбарцумян Н. О. Универсальные энциклопедии: проблемы и достижения / Н. О. Амбарцумян. – М.: Книга, 1996. – 244 с.</p> <p>4. Андрусак Т. Г. Бачинський Юліан Олександрович / Т. Г. Андрусак, Ю. І. Римаренко // Юридична енциклопедія: В 6 т. / НАН України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1998. – Т. 1: А–Г. – С. 203.</p> <p>5. Антипарти́йна група Маленкова, Кагановича, Молотова, Булганіна, Шепілова // Українська Радянська Енциклопедія / Головна редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) та ін. – К.: Головна редакція Української Радянської Енциклопедії АН УРСР, 1959. – Т. 1: А – Богунці. – С. 248–249.</p> <p>6. Антонович Д. Театр: [Україна] / Дмитро Антонович // Українська Загальна Енциклопедія: Книга знання: В 3 т. / Під головною ред. І. Раковського. – Львів – Станіславів – Коломия: Рідна школа, [1935]. – Т. 3: С – Я. – Ст. 509–518.</p> <p>7. Антонович М. [Рец. на кн.:] Радянська Енциклопедія Історії України. АН УРСР, том I (Абазин – Державець). Київ, 1969, 552 с. / Марко Антонович // Український історик. – Нью-Йорк – Мюнхен, 1970. – Ч. 4 (28). – С. 105–107.</p>	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 5 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі). 5 б. (усім студентам ставиться оцінка за проміжну тематичну тестову контрольну роботу № 3 з вивчення питань фондів музею історичного профілю, їхнього комплектування, обліку та наукової документації	середина грудня 2020 р.

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії (вересень 2020 р. – січень 2021 р.):</p> <p style="text-align: center;"><i>II курс, 1-й семестр</i></p> <p>1) усні відповіді на семінарських заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – 15 балів (три</p>
-----------------------------------	--

	<p>оцінки на дев'яти семінарських заняттях);</p> <p>2) три тематичні тестові контрольні роботи – 15 балів;</p> <p>3) індивідуальна робота № 1: підготовка і оформлення наукового реферату/творчого есе з вивчення діяльності музейної установи Прикарпаття (України) – 10 балів;</p> <p>4) індивідуальна робота № 2: підготовка і оформлення науково-еспозиційного опису кількох музейних предметів музею історичного профілю – 10 балів;</p> <p>Загальна кількість – <i>50 балів</i>.</p> <p>Підсумковий контроль – письмовий іспит (екзамен) (січень 2020 р.):</p> <p>1) письмова відповідь на три розгорнуті питання в екзаменаційному білеті – 30 балів;</p> <p>2) письмова відповідь щодо визначення змісту двох термінів (дефініцій) з історичної музеології – 10 балів.</p> <p>3) п'ять тестових завдань з історичної музеології на вибір правильної відповіді – 10 балів</p> <p>Загальна кількість – <i>50 балів</i>.</p> <p>Сумарна кількість – <i>100 балів</i>.</p> <p>У випадку занесення в умови адаптивного карантину м. Івано-Франківська до «червоної зони» через поширення пандемії Covid-19, заборонене відвідування закладів освіти здобувачами освіти. У такому разі змінюється форма підсумкового контролю. Іспит (екзамен) проводитиметься у формі електронного тестування (50 тестових завдань для кожного здобувача науково-освітнього ступеня доктора філософії – <i>50 балів</i>) на університетській платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/ (січень 2020 р.):</p>
Поточний контроль (семінарські заняття)	<p>Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічним працівником та здобувачами науково-освітнього ступеня доктора філософії у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічним працівником для коригування методів і засобів навчання, так і здобувачами науково-освітнього ступеня доктора філософії для планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо. Результати поточного контролю враховуються при визначенні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.</p> <p style="text-align: center;"><i>Принципи оцінювання роботи здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії на семінарських заняттях</i></p> <p>Оцінювання знань здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії на семінарських заняттях проводиться за</p>

5-ти бальною шкалою. На занятті пропонується якісне оцінювання знань здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії шляхом виставляння балів від «1» до «5». Позначення «0» виставляється здобувачу (-ці) науково-освітнього ступеня доктора філософії за відмову від відповіді на занятті через невідповідність, що впливатиме на його підсумкову рейтингову оцінку в кінці семестру. Кожен здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії зобов'язаний взяти участь не менше як на одній третині семінарських занять, проведених у групі впродовж семестру. Пропущене заняття або негативну оцінку здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії зобов'язаний «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем. При цьому може виставлятися оцінка, а попередня не впливатиме на середній бал здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії.

Завдання контролю знань здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії під час проведення семінарських занять зводяться до того, щоб: 1) виявити обсяг, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається; 2) визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення; 3) виявити ступінь відповідальності здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії і ставлення їх до роботи; 4) стимулювати інтерес здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії до предмета і їх активність у пізнанні.

Контроль знань здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії під час проведення семінарських занять може відбуватись в наступних формах: 1) усне опитування з використанням візуалізованих презентацій; 2) дискусійне обговорення питань (в групах); 3) індивідуальне розв'язування проблемних запитань чи завдань; 4) тести;

Критерії поточної оцінки («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»)

Оцінка «п'ять» ставиться, якщо здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, необхідні для роботи в музейних установах; відповідь чітка і завершена, у письмовій роботі не повинно бути помилок. Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музології, та, головне, вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, вміє ставити під сумнів сталі принципи та ідеї. Знає музейну термінологію і наукову періодизацію, володіє понятійним апаратом, відмінно орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно-площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Повною мірою володіє історичним критичним мисленням, аналізом (вміє розбивати історико-краєзнавчу інформацію на компоненти, розуміючи їх взаємозв'язки та організаційну структуру). Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції з вивчення історії рідного краю, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем; будує переконливу аргументацію, рецензує відповіді колег. Вміє організувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію музейних та історико-краєзнавчих джерел (як українською, так й іноземними мовами); може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Може порівнювати й оцінювати діяльність історичних

осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб. Може використати інноваційні технології. Має синтетичне мислення. Бере активну участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях, формує аргументацію, базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях; застосовує оптимальну стратегію діяльності, бере на себе відповідальність; проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності; вміє долати труднощі, вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції тощо. Використовує під час навчання музейний та історико-краєзнавчий матеріал, здатен(на) його пропагувати через просвітницьку діяльність. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні.

Оцінка **«чотири»** ставиться, якщо здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії має глибокі і повні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, здатен (на) щодо їх застосування на практиці; відповідь чітка і практично завершена, у письмовій роботі є незначні помилки. Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музеології, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Знає музейну термінологію і наукову періодизацію, володіє понятійним апаратом, добре орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно-площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати музейний та історико-краєзнавчий матеріал. Достатньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції з вивчення історичної музеології, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати певні способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних проблем; будує аргументацію на основі 2-3 доказів, може рецензувати відповіді колег. Вміє організувати пошук, аналіз та інтерпретацію музейних та історико-краєзнавчих джерел (як українською, так й іноземними мовами); може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, однак не може розкрити внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб. Має певний рівень синтетичного мислення. Бере участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях, формує аргументацію (в аргументації зустрічаються окремі неточності), базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях; застосовує оптимальну стратегію діяльності; проводить самооцінку пізнавальної діяльності, вдосконалює з достатнім рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції тощо. Використовує під час навчання музейний та історико-краєзнавчий матеріал, здатен(на) його пропагувати через просвітницьку діяльність. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність

в Україні.

Оцінка «три» ставиться, якщо у здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу (більше 50 %), елементарні уміння і навички; не здатен (на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і спрощена, у письмовій роботі є суттєві помилки. Ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музеології, та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, а просто перераховує. По-середньо знає музейну та історико-краєзнавчу термінологію і володіє понятійним апаратом, задовільно орієнтується в історичній хронології, не достатньо володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати музейний та історико-краєзнавчий матеріал. Посередньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) по-середньо оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, до кінця не здатен (на) інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем. Не може переконливо аргументувати, рецензії відповідей ровесників поверхові. Вміє організовувати пошук історичних джерел, але не може їх критично проаналізувати. Не використовує сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Знає історичну персоналістику, але не може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб. Не використовує інноваційні технології і не має синтетичного мислення. Бере пасивну участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях; не застосовує оптимальну стратегію діяльності, не бере на себе відповідальність; не проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності. Мінімально використовує під час навчання музейний та історико-краєзнавчий матеріал. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні. Вдосконалює з посереднім рівнем автономності здобути під час навчання компетенції.

Оцінка «два» ставиться, якщо у здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії елементарні знання фактичного матеріалу (до 25 %), відсутні уміння і навички, тому не здатен(на) їх використати на практиці; відповідь не змістовна і не доречна, у письмовій роботі є суттєві помилки (більше 75 %). Не ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музеології, та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Практично не знає музейну та історичну термінологію (до 25 %), незадовільно орієнтується в історичній хронології (до 25 %), не володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати музейний та історико-краєзнавчий матеріал. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не здатен (на) оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні. Відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація, самооцінка і оцінка інших. Не вміє організовувати пошук історичних джерел, не може їх критично проаналізувати. Не використовує сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Знає історичну персоналістику на рівні переліку історичних постатей. Не використовує інноваційні технології і не має синтетичного мислення. У групових формах роботи тільки присутній (я) без особистої відповідальності, стратегії; не дотримується норм професійної етики, не

	виявляє усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей, не вдосконалює здобуті під час навчання компетенції.
Вимоги до контрольної роботи	<p>Написання тематичної тестової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки перед допуском до іспиту (екзамену). У випадку, якщо здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії з якихось причин не написав (-ла) контрольної роботи, він (-на) вважається таким (-ою), що не виконав (-ла) усіх видів робіт, що передбачаються навчальним планом на семестр з даної дисципліни. Такий здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії має змогу скласти залік за талоном № 2, але для цього він (-на) повинен (-на) виконати передбачене кафедрою завдання.</p> <p>Контрольна робота передбачає формулювання 10 тестових завдань: «відмінно» (5 балів) – 9–10 правильних відповідей; «добре» (4 бали) – 7–8 правильних відповідей; «задовільно» (3 бали) – 5–6 правильних відповідей; «незадовільно» (2 бали) – 1–4 правильні відповіді.</p>
Індивідуальні завдання та самостійна робота	<p>Самостійна робота здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Метою самостійної роботи є вироблення здобувачами науково-освітнього ступеня доктора філософії навичок і вміння працювати з літературою, віднаходити головні, стержневі аспекти проблем, що потребують твердого засвоєння, здатності визначити свою позицію щодо дискусійних ідей чи концепцій і аргументовано її обґрунтувати. Предметом самостійної роботи здобувачів науково-освітнього ступеня доктора філософії є опрацювання ними як окремих тем програми курсу в цілому, так і деяких розділів тем, написання рефератів, підготовка реферативних матеріалів з наукових публікацій по важливих проблемах даної навчальної дисципліни.</p> <p>Здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії під час самостійної роботи виконує два індивідуальні завдання:</p> <p>індивідуальна робота № 1: підготовка і оформлення наукового реферату/творчого есе з вивчення діяльності музейної установи Прикарпаття (України) – 10 балів;</p> <p>індивідуальна робота № 2: підготовка і оформлення науково-експозиційного опису кількох музейних предметів музею історичного профілю – 10 балів.</p> <p>Для виконання індивідуальної роботи № 1 – наукового реферату/творчого есе з вивчення діяльності музейної установи Прикарпаття (України) – здобувачу (-ці) науково-освітнього ступеня доктора філософії слід сфокусувати увагу на таких аспектах: літопис музейної установи; науково-фондова, експозиційна, науково-дослідницька, культурно-освітня, інформаційно-маркетингова діяльність музейної установи. Для виконання такого типу завдання здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії користується книгозбірнями таких бібліотек: 1) Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; 2) відділу літератури з питань мистецтва і відділу краєзнавчої літератури Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Івана Франка; 3) бібліотек музейних установ; 4) сільської/міської бібліотеки, де проживає здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії.</p> <p>Структура і обсяг індивідуальної роботи № 1 здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії не є</p>

обмеженою, виглядає по-різному, в залежності від обраної для вивчення музейної установи Прикарпаття (України). Але кожна робота має обов'язково мати такі структурні одиниці: титульна сторінка; зміст; розділи і підрозділи роботи; висновки; список використаних джерел і додатки. Обсяг роботи – від 20 до 80 сторінок.

Індивідуальна робота № 2 – підготовка і оформлення науково-еспозиційного опису кількох музейних предметів музею історичного профілю – передбачає науковий опис музейних предметів, який має відповідні структурні одиниці: назва предмета, призначення, його форма, особливі ознаки, належність, зв'язок з місцевим краєм, тощо.

Наприклад, музейний предмет – «Кашкет (картуз)»: 1) Назва (кашкет військовий, цивільний); 2) Форма крою; 3) Наявність підкладки (без підкладки); 4) Особливі ознаки (нижній край ремінця світлішого кольору); 5) Належність, зв'язок з місцевим краєм;

«Телеграма»: 1) Назва (телеграма, телеграма вітальна, термінова); 2) Номер та точна дата; 3) Від кого поступила (залізничників в м. ...); 4) Кому адресована (командуванню Південного фронту у роки Другої світової війни); 5) Короткий зміст, зв'язок з місцевим краєм (привітання з бойовими успіхами); 6) Особливі ознаки;

«Стілець, крісло»: 1) Назва (крісло); 2) Призначення (кабінетне); 3) Форма основних конструктивних частин: сидіння, спинки, ніжок (стілець прямокутний, з високою спинкою і м'яким сидінням, виточеними ніжками, крісло прямокутне з овальною спинкою, невисокими виточеними ніжками); 4) Наявність прикрас (спинка різьблена, спинка і сидіння обтягнуто тканиною, прикріпленою мідними цвяхами); 5) Особливі ознаки (наявність підписів, дат та ін.); 6) Наявність, зв'язок предмета з місцевим краєм.

Критерії оцінювання індивідуальних робіт № 1 і № 2:

Оцінка «п'ять» ставиться, якщо здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання щодо вивчення діяльності конкретно обраної музейної установи Прикарпаття (України) та підготовки і оформлення науково-еспозиційного опису кількох музейних предметів музею історичного профілю, усвідомлені уміння і навички, необхідні для роботи в музейних установах; відповідь чітка і завершена, у письмових роботах не повинно бути помилок. Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музеології. Знає музейну та історико-краєзнавчу термінологію, володіє понятійним апаратом, відмінно орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно-площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати музейний та історико-краєзнавчий матеріал щодо вивчення діяльності конкретно обраної музейної установи Прикарпаття (України). Повною мірою володіє історичним критичним мисленням, аналізом (вміє розбивати музейну та історико-краєзнавчу інформацію на компоненти, розуміючи їх взаємозв'язки та організаційну структуру. Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції з вивчення окремих аспектів історичної музеології, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем; буде переконливою аргументацією в індивідуальній роботі. Вміє

організовувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію музейних та історико-краєзнавчих джерел (як українською, так й іноземними мовами); може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Має синтетичне мислення. Проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності; вміє долати труднощі, вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час виконання індивідуальних робіт компетенції тощо. Здатен(на) пропагувати музейний та історико-краєзнавчий матеріал через просвітницьку діяльність. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні.

Оцінка **«чотири»** ставиться, якщо здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії має глибокі і повні знання програмного матеріалу щодо вивчення діяльності конкретно обраної музейної установи Прикарпаття (України) та підготовки і оформлення науково-еспозиційного опису кількох музейних предметів музею історичного профілю, усвідомлені уміння і навички, здатен (на) щодо їх застосування на практиці; відповідь чітка і практично завершена, у письмових роботах є незначні помилки. Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музеології, та, головне, вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Знає музейну та історико-краєзнавчу термінологію і наукову періодизацію, володіє понятійним апаратом, добре орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно-площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати музейний та історико-краєзнавчий матеріал щодо вивчення діяльності конкретно обраної музейної установи Прикарпаття (України). Достатньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції з вивчення окремих аспектів історичної музеології, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати певні способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних проблем; будує аргументацію на основі 2-3 доказів. Вміє організовувати пошук, аналіз та інтерпретацію музейних та історико-краєзнавчих джерел (як українською, так й іноземними мовами); може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Має певний рівень синтетичного мислення. Застосовує оптимальну стратегію діяльності; проводить самооцінку пізнавальної діяльності, вдосконалює з достатнім рівнем автономності здобуті під час виконання індивідуальних робіт тощо. Використовує під час виконання індивідуальних робіт музейний та історико-краєзнавчий матеріал, здатен(на) його пропагувати через просвітницьку діяльність. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід поважає різноманітність та мультикультурність в Україні.

Оцінка **«три»** ставиться, якщо у здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії є суттєві помилки в оформленні індивідуальних робіт щодо вивчення діяльності конкретно обраної музейної установи Прикарпаття (України) та підготовки і оформлення науково-еспозиційного опису кількох музейних предметів музею історичного профілю (більше 50 %), елементарні уміння і навички щодо виконання такого виду робіт; не здатен (на)

	<p>повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; у письмових роботах є суттєві помилки. Ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музеології, та не вміє їх використовувати в індивідуальних роботах. По-середньо знає музейну та історико-краєзнавчу термінологію і володіє понятійним апаратом, задовільно орієнтується в історичній хронології, не достатньо володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати музейний та історико-краєзнавчий матеріал. По-середньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Знає історичну персоналістику, але не може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб. Не використовує інноваційні технології і не має синтетичного мислення. Мінімально використовує під час виконання індивідуальних робіт музейний та історико-краєзнавчий матеріал. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні. Вдосконалює з посереднім рівнем автономності здобуті під час виконання індивідуальних робіт компетенції.</p> <p>Оцінка «два» ставиться, якщо у здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії в оформленні індивідуальних робіт щодо вивчення діяльності конкретно обраної музейної установи Прикарпаття (України) та підготовки і оформлення науково-еспозиційного опису кількох музейних предметів музею історичного профілю виявлені елементарні знання фактичного матеріалу (до 25 %), відсутні уміння і навички, тому не здатен (на) їх використати на практиці; дані індивідуальних робіт не змістовні і не доречні, є суттєві помилки (більше 75 %). Не ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музеології, та не вміє їх використовувати під час виконання індивідуальних робіт. Практично не знає музейну та історико-краєзнавчу термінологію (до 25 %), незадовільно орієнтується в історичній хронології (до 25 %), не володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історико-краєзнавчий матеріал. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не вміє організовувати пошук музейних та історичних джерел, не може їх критично проаналізувати. Знає історичну персоналістику на рівні переліку історичних постатей. Не використовує інноваційні технології і не має синтетичного мислення. Не дотримується норм професійної етики, не виявляє усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей, не вдосконалює здобуті під час навчання компетенції.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Семестровий підсумковий контроль з навчальної дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену у терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни. Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння здобувачем (-кою) науково-освітнього ступеня доктора філософії теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрою історії України і методики викладання історії.</p>

Семестровий екзамен *оцінюється від 1 до 50 балів* і складається з таких частин:

- 1) письмова відповідь на три розгорнуті питання в екзаменаційному білеті – 30 балів;
- 2) письмова відповідь щодо визначення змісту двох термінів (дефініцій) з історичної музеології – 10 балів.
- 3) п'ять тестових завдань з історичної музеології на вибір правильної відповіді – 10 балів

Загальна кількість – *50 балів*.

Отриманий в результаті здачі екзамену бал додається до виставлених балів за семінарські заняття та індивідуальні завдання, виконані в результаті самостійної роботи, і складає *підсумковий семестровий бал*.

Критерії оцінювання навчальних досягнень екзамену:

«5» балів – знання здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії відмінні.

Здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, необхідні для роботи в музейних установах; відповідь чітка і завершена. Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музеології, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, вміє ставити під сумнів сталі принципи та ідеї. Знає музейну та історико-краєзнавчу термінологію, володіє понятійним апаратом, відмінно орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно-площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історичної музеології, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати музейний та історико-краєзнавчий матеріал. Здатен(на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції з вивчення історичної музеології, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати способи розв'язання суспільних проблем; будує переконливу аргументацію. Може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб. Виявляє синтетичне мислення; використовує музейний та історико-краєзнавчий матеріал, враховує гендерний підхід, розуміє значення культури як форми людського існування, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні. Демонструє вдосконалення на високому рівні здобуті під час навчання компетенції.

«4» бали – знання здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії добрі.

Здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії має добрі знання програмного матеріалу (75 %), сформовані уміння і навички, здатен (на) застосовувати знання, уміння і навички у професійній діяльності; відповідь чітка і практично завершена, є незначні помилки (не більше 4). Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музеології, та, головне, вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Знає музейну та історико-краєзнавчу термінологію, володіє понятійним апаратом, добре орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно-площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє систематизувати,

співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати певні способи розв'язання суспільних проблем; будує аргументацію (75 %). Може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, однак не може розкрити внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб. Виявляє певний рівень синтетичного мислення; використовує музейний та історико-краєзнавчий матеріал, враховує гендерний підхід, розуміє значення культури як форми людського існування, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні. Демонструє достатнє вдосконалення здобутих під час навчання компетенцій.

«3» бали – знання здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії задовільні.

У здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу (більше 50 %), наявні помітні прогалини у формуванні умінь і навичок, що не дозволить повною мірою використати їх у професійній діяльності; використанні знань, умінь і навичок на практиці; відповідь не чітка і спрощена, є суттєві помилки. Ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музеології на рівні їх перерахунку. По-середньо знає музейну та історико-краєзнавчу термінологію і володіє понятійним апаратом, задовільно орієнтується в історичній хронології, не достатньо володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати музейний та історичний матеріал. Здатен (на) по середньо оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, до кінця не здатен (на) інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем. Не може переконливо аргументувати. Знає історичну персоналістику, але не може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб. Не має синтетичного мислення, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні. Демонструє елементарне вдосконалення здобутих під час навчання компетенцій.

«2» бали – знання здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії незадовільні.

У здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії елементарні знання фактичного матеріалу (до 25 %), відсутні уміння і навички, тому не здатен (на) їх використати на практиці; у письмовій роботі є суттєві помилки (більше 75 %). Не ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями з історичної музеології, та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Практично не знає музейну та історико-краєзнавчу термінологію (до 25 %), незадовільно орієнтується в історичній хронології (до 25 %), не володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не здатен(на) оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні. Відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація. Знає історичну персоналістику на рівні переліку історичних постатей. Не має синтетичного мислення, не демонструє елементарне вдосконалення здобутих під час навчання компетенцій, безвідповідально ставиться до обраного фаху.

	Зміст питань, що виносяться на екзамен, форма та структура завдань та їх оцінювання визначається керівником курсу, затверджується на засіданні кафедри.
Семінарські заняття	<i>II курс, 1-й семестр</i>
	Тема 1. «Енциклопедичні традиції ХХ ст у країнах Латинської Америки» (2 год.).
	Тема 2. Розвиток енциклопедистики у країнах Північної Європи. (4 год.)
	Тема 3. Енциклопедія уркінознавства В. Кубійовича (2 год.).
	Тема 4. Інтернет-енциклопедії (2 год.).
	Тема 5. Пріоритети і завдання енциклопедистики у ХХІ ст. (6 год.).
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Належне виконання здобувачами науково-освітнього ступеня доктора філософії спеціальності 032 Історія та археологія:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) змісту питань планів семінарських занять (<i>II курс, 1-й семестр</i>: вересень 2020 р. – січень 2021 р.). Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 20 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії; 2) двох індивідуальних робіт протягом семестру навчання. Виконання цих завдань передбачає якісну пошукову працю, творчий підхід до оформлення здобувачем (-кою) науково-освітнього ступеня доктора філософії тієї чи іншої індивідуальної роботи (<i>I курс, 2-й семестр; II курс, 1-й семестр</i>); 3) написання трьох тематичних тестових контрольних робіт (<i>II курс, 1-й семестр</i>: вересень – грудень 2019 р.). <p>Здобувач (-ка) науково-освітнього ступеня доктора філософії допускається до підсумкового контролю (іспиту – екзамен) у другій половині січня 2021 р. за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 26 і більше балів.</p>
7. Політика курсу	
<p>Політика курсу «Історична музеологія» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності здобувача (-ки) науково-освітнього ступеня доктора філософії на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – вівторок, 14.00 год. – 16.00 год. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує здобувачу (-ці) науково-освітнього ступеня доктора філософії повторно виконати необхідний вид роботи.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Василенко М. Олександр Матвійович Лазаревський (1834–1902): матеріали до його біографії / М. П. Василенко // Україна. – 1927. – Кн. 4 (23). – С. 18–82. 	

2. Василенко М. П. Вибрані твори: У 3 т. / НАН України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; упоряд.: І. Б. Усенко (кер. колективу) та ін.; відп. ред.: Ю. С. Шемшученко, І. Б. Усенко. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; ТОВ «Вид-во «Юридична думка»», 2006. – Т. 1: Історичні праці. – 608 с.: 8 с. іл.
3. Голод 1932–1933 рр. на Україні: очима істориків, мовою документів / Упоряд.: Р. Я. Пиріг (кер.) та ін.; редкол.: Ф. М. Рудич (голова) та ін. – К.: Політвидав України, 1990. – 605 с.
4. X з'їзд Комуністичної партії (більшовиків) України, 20–29 листоп. 1927 р.: Стенографічний звіт. – [Харків]: Держвидав України, 1928. – 616 с.
5. Доповідь Комісії Петербурзької академії наук у справі про відміну утисків українського друкованого слова, створеної за ініціативою Комітету міністрів у зв'язку з виконанням указу Миколи II від 12 грудня 1904 р., із висновком про необхідність збереження мови, звичаїв, пісень, переказів українського народу, раніше 24 травня 1905 р. // Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: спроба державного регулювання (1847–1914): Збірник документів і матеріалів / НАН України. Ін-т історії України; Укрдержархів. ЦДІАК України; відп. ред. Г. Боряк; упоряд.: Г. Боряк, В. Баран, Л. Гісцова, Л. Демченко, О. Музичук, П. Найдено, В. Шандра. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2013. – С. 367–400.
6. Євген Чикаленко – Петро Стебницький. Листування. 1900–1922 рр. / НАН України. Інститут укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського; [упорядкув.: Н. Миронець, І. Старовойтенко, О. Степченко; вступ. стаття Н. Миронець, І. Старовойтенко]. – К.: Темпора, 2008. – 628 с.: іл.
7. Євген Чикаленко – Сергій Єфремов. Листування. 1903–1928 рр. / НАН України. Інститут укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського; Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка; НБУВ, Інститут рукопису; Українська вільна академія наук у США; [упорядкув. та вступ. стаття І. Старовойтенко]. – К.: Темпора, 2010. – 384 с.
8. Єфремов С. Щоденники, 1923–1929 / С. О. Єфремов; [Національна б-ка України ім. В. І. Вернадського. Ін-т архівознавства; упоряд.: О. І. Путро (голов. упоряд.) та ін.; редкол.: О. С. Онищенко, О. І. Путро, М. І. Панчук та ін.]. – К.: ЗАТ «Газета «РАДА»», 1997. – 848 с.: іл. – (Серія «Мемуари»).
9. Звідомлення про діяльність Української Академії Наук у Києві до 1 січня 1920 р. – К.: Друкарня УАН, 1920. – 95 с.

10. Звідомлення за 1921 р. / Всеукраїнська Академія Наук. – Берлін: Вид-во української молоді, 1923. – 76 с.
11. Звідомлення Всеукраїнської Академії Наук у Києві за 1923 р.: З нагоди п'ятирічного існування Академії 1918–1924 / Всеукраїнська Академія Наук. – К.: Друкарня УАН, 1924. – 146 с.
12. Звідомлення Української Академії Наук у Києві за 1924 р. / Українська Академія Наук. – К.: Друкарня УАН, 1925. – 166 с.
13. Звідомлення Української Академії Наук у Києві за 1925 р. / Українська Академія Наук. – К.: Друкарня УАН, 1926. – 80 с.
14. Звідомлення Української Академії Наук у Києві за 1926 р. / Українська Академія Наук. – К.: Друкарня УАН, 1927. – 132 с.
15. Звідомлення Всеукраїнської Академії Наук у Києві за 1927 р. / Всеукраїнська Академія Наук. – К.: Друкарня ВУАН, 1928. – 146 с.
16. З листування Івана Крип'якевича з київськими колегами (1958–1959 рр.) / Публ. О. С. Рубльова // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність: Збірник наук. праць / НАН України. Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича; відп. ред. Я. Ісаєвич. – Львів: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2001. – Вип. 8: Іван Крип'якевич у родинній традиції, науці, суспільстві. – С. 473–499.
17. Інститут історії України НАН України: Друге двадцятиріччя (1957–1977): Документи і матеріали / [НАН України. Ін-т історії України; упоряд. О. С. Рубльов; відп. ред. акад. НАН України В. А. Смолій]. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2007. – 464 с.
18. Історія Академії наук України 1918–1923: Документи і матеріали / АН України. Інститут української археографії; ЦНБ ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознавства, Ін-т рукопису; упоряд.: В. Г. Шмельов (ст. упорядник), В. А. Кучмаренко, О. Г. Луговський та ін.; редкол.: П. С. Сохань (відп. ред.), П. Д. Овчаренко (заст. відп. ред.), Г. В. Боряк та ін. – К.: Наук. думка, 1993. – 376 с. – (Джерела з історії науки в Україні).
19. Історія Національної Академії наук України 1924–1928: Документи і матеріали / НАН України: Національна б-ка України імені В. І. Вернадського, Інститут укр. археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського; упоряд.: В. А. Кучмаренко, О. Г. Луговський, Т. П. Папакіна, Л. І. Стрельська, Л. М. Яременко; редкол.: О. С. Онищенко (відп. ред.) та ін. – К.: НБУВ, 1998. – 764 с. – (Джерела з історії науки в Україні).
20. Історія Національної Академії наук України 1929–1933: Документи і матеріали / НАН України: Національна б-ка України імені В. І. Вернадського, Інститут укр. археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського; упоряд.: Т. В. Вересовська, В. Г. Врублевський, В.

- А. Кучмаренко, Т. П. Папакіна, Л. І. Стрельська, Л. М. Яременко; редкол.: П. С. Сохань (відп. ред.) та ін. – К.: СП «Українська книга», 1998. – 544 с. – (Джерела з історії науки в Україні).
21. Листи Михайла Грушевського до Кирила Студинського (1894–1932 рр.) / Упорядкування, археогр. передмова Г. Сварник; вступна стаття Я. Дашкевича; [НАН України: Львівське відділення Ін-ту укр. археографії і джерелознавства ім. М. С. Грушевського; ЦДІА України у м. Львові; УВАН у США]. – Львів – Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 1998. – XX, 268 с.
22. Листи М. Коцюбинського до Мих. М. Могилянського / Публ. М. М. Могилянського // Наше минуле: Журнал історії, літератури і культури. – 1918. – Ч. 2. – Вересень – жовтень. – С. 58–85.
23. Листи Степана Рудницького до Софії та Станислава Дністрянських (1926–1932) / Упорядкування, вступна стаття та примітки Миколи Мушинки. – Едмонтон: Вид-во Канадського ін-ту українських студій Альбертського ун-ту, 1991. – 91 с.: іл.
24. Листування Івана Крип'якевича з Федором Шевченком / Публ. Ю. Сливки // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність: Збірник наук. праць / НАН України. Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича; відп. ред. Я. Ісасвич. – Львів: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2001. – Вип. 8: Іван Крип'якевич у родинній традиції, науці, суспільстві. – С. 500–547.
25. Листування М. С. Грушевського й О. О. Шахматова / Публ. В. І. Макарова // Укр. іст. журн. – 1996. – № 5. – С. 89–106.
26. Листування М. С. Грушевського й О. О. Шахматова / Публ. В. І. Макарова // Укр. іст. журн. – 1996. – № 6. – С. 25–38.
27. Листування Михайла Грушевського / Укр. іст. т-во; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України; ред. Л. Винар; упоряд.: Р. Майборода, В. Наулко, Г. Бурлака, І. Гирич. – К. – Нью-Йорк – Париж – Львів – Торонто, 2001. – Сер. «Епістолярні джерела грушевськознавства». Т. II. – 413 с.
28. Листування Юра Меженка з Ярославом Дашкевичем (1945–1969) / Упорядники Р. Дзюбан, Г. Сварник; ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ історичних колекцій. – Львів: Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника, 2009. – 374 с.: іл.

Викладач _____ Борчук С.М.